

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/421/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415205722
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1415205722.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: L.. X. G., B.. X.X.XXXX, X. D.. B. I. XX, XXX XX X., zast. advokátom JUDr. Zoltánom Sťahulom, Prídavková 23/A, 841 06 Bratislava, proti odporcovi: T. Ž., B.. X.X.XXXX, X. B. I. XX, XXX XX X., o zrušenie vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa a o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 17.7.2015, č.k. 7C/215/2015-51, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a vyslovil, že o náhrade trov predbežného opatrenia rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že dňa 22.4.2015 bol súdu doručený návrh navrhovateľky na začatie konania, ktorým žiada zrušiť vyživovaciu povinnosť k odporcovi určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011.

Podaním zo dňa 9.7.2015 navrhovateľka žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie a poukázala okrem iného aj na skutočnosť, že je zdravotne ťažko postihnutá a odporca je podľa jej názoru schopný sa sám živiť. Požiadala, aby súd týmto predbežným opatrením pozastavil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011 vo výroku, ktorým ju súd zaviazal prispievať na výživu odporcu sumou 106,60 eur mesačne, a to odo dňa 1.3.2015 do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci (7C/215/2015).

Súd prvého stupňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia posúdil podľa § 76 ods. 1 písm. f) a § 75 ods. 8 O.s.p..

Pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľky súd skúmal, či existujú dôvody na nariadenie navrhovateľkou navrhovaného predbežného opatrenia, t.j. skúmal

- existenciu predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, teda či bola preukázaná skutočnosť vzhľadom k existencii ktorej je treba, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov konania;

- existenciu osvedčenia, že navrhovateľka má potrebu dočasne upraviť pomery vo vzťahu k odporcovi.

Súd dospel k záveru, že odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011 vo výroku, ktorým súd zaviazal navrhovateľku prispievať na výživu odporcu sumou 106,60 eur mesačne od 1.3.2015 až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci predbežným opatrením, nie je možný. Účelom inštitútu odkladu vykonateľnosti predmetného rozhodnutia súdom je ochrana pred exekúciou, a to či už vedenou alebo hroziacou na podklade tohto právoplatného rozhodnutia súdu. Návrh na odklad vykonateľnosti prichádza do úvahy iba v prípade dovolania, t.j., aby dovolací súd podľa Občianskeho súdneho poriadku povolil odklad vykonateľnosti takéhoto rozhodnutia odvolacieho súdu, na podklade ktorého možno nariadiť exekúciu. Preto návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia vo forme pozastavenia vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011, v celom rozsahu zamietol.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, v ktorom namieta, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a jej, ako účastníčke konania bola takýmto postupom súdom odňatá možnosť konať pred súdom. Vyslovila nesúhlas s právnym názorom súdu prvého stupňa, že odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia nie je možný, pričom poukázala na to, že ona žiadala pozastavenie vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia. Takýto právny názor súdu nie je v súlade so znením ust. § 76 ods. 1 O.s.p., ktorého výpočet obsahu predbežného opatrenia je len demonštratívny. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 560/2012-11, zo dňa 7.11.2012, podľa ktorého „...zákon len demonštratívne vymenúva, čo môže byť obsahom predbežného opatrenia, keď druhy predbežných opatrení uvedené v ust. § 75 ods. 1 O.s.p. nie sú konečné a podstatné je to, aby navrhovaná dočasná úprava smerovala k ochrane práv“.

Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o tom, že predbežným opatrením nemožno pozastaviť, resp. odložiť vykonateľnosť rozhodnutia.

Ďalej namietla, že rozhodnutie, ktorého vykonateľnosť žiada pozastaviť, je zo dňa 4.2.2011, kedy dôvody na nariadenie predbežného opatrenia tak, ako boli opísané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, neexistovali. Navrhovateľka v čase poslednej úpravy výživného nemala dôvod sa odvolávať proti rozhodnutiu a následne žiadať odvolací súd o odklad vykonateľnosti. Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Z uvedeného dôvodu zákon o rodine predpokladá, že je možné ho zmeniť, ak sa zmenia závažným spôsobom pomery na strane účastníkov. Takejto ochrany je možné sa domáhať aj predbežným opatrením. Podľa jej názoru účel nariadenia predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov. V prípade, že mal okresný súd za to, že predbežné opatrenie v takom znení, v akom ho navrhovateľka žiadala nariadiť, nie je možný, mohol nariadiť predbežné opatrenie tak, že by určil, že navrhovateľka nie je povinná do skončenia konania o zrušení výživovacej povinnosti na dospelé dieťa platiť výživné. Takýto výrok súdu by nebol prejednaním sporu, keďže v prípade konečného rozhodnutia o návrhu na zrušenie výživovacej povinnosti by bolo možné rozhodnúť o dlžnom výživnom za čas platnosti predbežného opatrenia. Podľa jej názoru súd mohol nariadiť aj predbežné opatrenie iného obsahu, resp. spojiť viaceré druhy predbežných opatrení na dosiahnutie predbežnej ochrany účastníka konania. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s dôvodmi, ktoré navrhovateľka uvádzala ako dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia. Ak súd formalisticky odmietol nariadiť predbežné opatrenie bez skúmania dôvodov jeho nariadenia, možno konštatovať, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, čím bolo navrhovateľke odmietnuté právo konať pred súdom.

Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že

- nariadi predbežné opatrenie, ktorým pozastaví vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011 vo výroku, ktorým súd zaviazal navrhovateľku prispievať na výživu odporcu sumou 106,60 eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to od 1.3.2015 až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci sp. zn. 7C/215/2015,

alternatívne podľa ust. § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. tak, že

- nariadi predbežné opatrenie, ktorým určí, že odporca nemá právo na výživné vo výške 106,60 eur mesačne, určené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011, a to odo dňa 1.3.2015, až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci sp.zn. 7C/215/2015, alternatívne podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p.

- nariadi predbežné opatrenie, ktorým určí, že navrhovateľka nemá povinnosť platiť odporcovi výživné vo výške 106,60 eur mesačne, určené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011, a to odo dňa 1.3.2015, až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci sp. zn. 7C/215/2015.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, odvolacích námietok a obsahu spisu, hlavne dôvodov, pre ktoré sa navrhovateľka domáha nariadenia predbežného opatrenia, dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, a to napriek tomu, že nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že odklad vykonateľnosti rozhodnutia prichádza do úvahy len v dovolacom konaní.

Občiansky súdny poriadok umožňuje v občianskoprávných veciach odložiť vykonateľnosť rozsudku vo viacerých prípadoch. Podľa § 164 O.s.p. umožňuje odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým uznesenie o oprave rozsudku nenadobudne právoplatnosť; ďalej podľa § 223 O.s.p. môže súd nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci, ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania

vyhovie a napokon súdom prvého stupňa spomínané ust. § 243 O.s.p. pripúšťa, aby dovolací súd pred rozhodnutím o dovolaní odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Je teda zrejmé, že odložiť vykonateľnosť rozhodnutia súdu je možné len v prípadoch vymedzených v zákone.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka žiadala, aby súd predbežným opatrením pozastavil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12C/332/2005, zo dňa 4.2.2011 vo výroku, ktorým ju súd zaviazal prispievať na výživu odporcu sumou 106,60 eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to od dňa 1.3.2015 až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci sp. zn. 7C/2015/2015. Aj keď v návrhu nežiada odklad vykonateľnosti ale pozastavenie vykonateľnosti rozsudku okresného súdu, v konečnom dôsledku by išlo o nepovolený zásah do vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia súdu a o zásah do práva odporcu na výživné vo výške, ako mu bola rozsudkom súdom prvého stupňa priznané.

V súvislosti s argumentáciou navrhovateľky v odvolaní, že súd prvého stupňa mohol petit predbežného opatrenia sám upraviť napr. tak, že by určil, že navrhovateľka nie je povinná do skončenia konania o zrušenie vyživovacej povinnosti na dospelé dieťa platiť výživné, dovolací súd zdôrazňuje, že konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je návrhovým konaním ovládaným dispozičnou zásadou, ktorej realizácia zahŕňa aj určenie toho, o čom má súd rozhodnúť. Aj keď je nesporné, že viazanosť návrhom (petitom) neznamená, že súd môže návrhu vyhovieť iba vo formulácii, ktorú uviedol navrhovateľ v petite, zmeny vo formulácii vykonané súdom však nemôžu byť také, aby zmenili vôľu navrhovateľa návrhom dosiahnuť určitý zákaz, zdržanie sa činnosti a podobne. V danom prípade však formulácia alternatívnych petitov uvedených v odvolaní je takou zmenou pôvodného petitu, ktorú by súd sám urobiť nemohol. Táto skutočnosť však pre rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky nie je rozhodujúca. Rozhodujúca je skutočnosť, že zákon nepripúšťa odklad vykonateľnosti (ani pozastavenia) právoplatného rozsudku nariadením predbežného opatrenia, ako i to, že do úvahy neprichádza ani nariadenie predbežného opatrenia podľa alternatívnych petitov. Nariadenie takéhoto predbežného opatrenia by znamenalo narušenie právnej istoty účastníkov konania, v danom prípade odporcu, ako aj popretie jeho práva a nároku, ktoré mu z právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu vyplýva. Vo všeobecnosti by takýto zásah do právoplatného a vykonateľného rozsudku, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť, mohla ohroziť zabezpečenie výživy a základných životných potrieb oprávnenej osoby .

K zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže dôjsť len na základe nového rozhodnutia súdu, a to iba vtedy, ak sa zmenia pomery, čo musí byť v konaní preukázané (u dospelých oprávnených len na návrh). Ide o osobitný mechanizmus nápravy v prípadoch, keď sa skutkový stav odchýli od podmienok existujúcich v čase rozhodovania súdu o výživnom, čím argumentuje aj navrhovateľka vo svojom návrhu na začatie konania o zrušenie výživného pre dospelé dieťa.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľky ako nedôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.